

Ο ΣΚΑΡΤΑΔΟΣ

Ένας σκαρτάδος Βρεττανός προχθές ανέβη μόνος
 άπάνω στην Άκρόπολι τή δόξα μας νά δῆ,
 κι' όσο τās στήλας ἔβλεπε τοῦ θείου Παρθενῶνος,
 ἔσυγκινεῖτο κι' ἔκλαιε σάν τὸ μωρὸ παιδί.
 Τὸν ἔπιασε ντελίριο, τὸν ἔσφιξ' ἡ καρδιά του,
 κι' ἔστάλαξαν ἑστὰ μάρμαρα ζεστὰ τὰ δάκρυά του.

Κι' ἀμέσως τότε ἔγραψε μὲ φοῦρκα ἑστὸ Λονδίνο
 ἑστὴν Ἄνασσα Βιτώρια ὀπίσω νά μᾶς δώσῃ
 τὰ ἔσα ἔσουφρώθησαν ἀπ' τὸν γνωστὸ Ἑλγίνο,
 γιατί ἀργὰ ἢ γρήγορα θὲ νά τὸ μετανοιώσῃ.
 Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔγραψε ὁ κύριος σκαρτάδος,
 χωρὶς γι' αὐτὸ τὴν ἄδεια νά πάρῃ τῆς Ἑλλάδος.

Τί διάβολο; .. κάθε τρελλὸς σ' ἐμᾶς θὰ ξεθυμαίνει;
 ποιὸς τοῦπε τούτου τοῦ μουρλοῦ γιὰ μάρμαρα νά γράψῃ;
 καὶ ἂν γυμνὸς ὁ Παρθενῶν κι' ἔρημαμένος μὲνῃ,
 θαρρῶ κανένας Ἑλληνας γι' αὐτὸ πῶς δὲν θὰ κλάψῃ.
 Ἐμεῖς ἔσυνειθίσαμε σὲ τέτοια καὶ δὲν κλιῖμε,
 κι' ἐκεῖνα ποῦ μᾶς ἔκλεψαν ὀπίσω δὲν τὰ θέμε.

Κι' ἂν θὲς ν' ἀκούσῃς, Ἄνασσα τῶν Βρεττανῶν, κι' ἐμένα,
 τὸ λάμπον Μεγαλεῖον σου θερμῶς παρακαλῶ,
 νά μὴ μᾶς στείλῃ τίποτε ἀπ' ὅλα τὰ κλεμμένα,
 καὶ νά βουλώσῃ τὸ αὐτὶ γιὰ τοῦτο τὸν τρελλό.
 Σὲ βεβαιῶ, Παντάνασσα, πῶς δόλου δὲν μᾶς μέλλει,
 κανεὶς δὲν τοῦπε τίποτα, κανένας δὲν τὰ θέλει.

Ὁ Βρεττανέ, τοὺς Ἑλληνας μὴν κλαῖς γιὰ Παρθενῶνες,
 καὶ οὔτε γράμματα πικρὰ ἑστὴν Ἄνασσα νά στέλλῃς,
 πέρνε σάν τὸν Παράσχο μας ἀπὸ τῆ γῆ κοπρώναις,
 καὶ στοῖβαζε κι' ἀσβέστωνε καὶ κάνε ἔσους θέλεις.
 Ὅπου πατήσῃς μάρμαρα, ὅπου σταθῆς μνημεῖα,
 καὶ ἀπὸ ἀρχαιότητος παντοῦ ἐπιδημία.

Κι' ἂν ἔχῃς ὄρεξι νά κλαῖς μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου,
 γι' ἄψυχα μάρμαρα μὴν κλαῖς καὶ γιὰ παληὰ κεφάλια,
 τὰ ζωντανὰ ἀγάλματα γιὰ κύτταζε ἔμπροστά σου,
 κι' ἐμᾶς νά κλάψῃς, Βρεττανέ, καὶ τὰ κακὰ μας χάλια.
 Τὰ πύρινα σου δάκρυα γιὰ μᾶς δὲν πᾶν χαμένα...
 ὦ! κλάψε γιὰ τοὺς Ἑλληνας, μὰ κλάψε καὶ γιὰ μένα.

Καὶ στείλε ἑστὴ Βιτώρια ἄλλο καινούριο γράμμα,
 καὶ πὲς τῆς γιὰ τὸ χάλι μας καὶ τὴν κακὴ μας μοῖρα,
 καὶ παρακάλεϊ τὴν καὶ σὺ μὲ πόνο καὶ μὲ κλάμμα
 νά στείλῃ ἀντὶ μάρμαρα κανένα κιούπι λίρα,
 κανένα παληοκάνονο, κανένα παληοστόλο,
 κι' ἂν θέλῃ, τῆς χαρίζουμε τὸν Παρθενῶνα ὅλο.

Σουρῆς.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

**Ἐπίσκεψις τοῦ Στῆβενς — Τὸ ἀπομονω-
 τικὸν σύστημα — Τύχα Ἰταλοῦ ἠθοποιοῦ.**

Ἡ περιγραφή τῶν φυλακῶν αὐτῶν, ἀπαιτεῖ κάλαμον ἐξη-
 σκημένον εἰς μυθιστορήματα, διότι ἡ κατάστασις τῶν εἶ-
 ναι τῶ ὄντι ἀξία νά παραβληθῇ μὲ τὰς δυσώδεις φυλακὰς
 τῶν μπάνιων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐντὸς στενωτά-
 του δωματίου σσαθρομένου, ἔχοντος ἰσόγειον, εἶναι κε-
 κλεισμένοι ἐνίοτε 20 ἕως 30 ἄνθρωποι πάσης ἡλικίας καὶ
 ἠθικῆς, καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου εἰς φυ-
 λάκισιν μικροτέραν τοῦ ἔτους. Ἐντὸς ἐτέρας ἰσογαίου τρώ-
 γλης, καλουμένης *ρεστέλο* ἢ *πικέτο μπριγάδα*, εἶναι κε-
 κλεισμένοι 50 πολλάκις ὑπόδικοι, ἐπίση; πάσης ἠθικῆς καὶ
 ἡλικίας, ἐπὶ μῆνας ἢ καὶ ἔτη, καὶ ἐγγῦς, ἐντὸς ὅπῃς καλου-
 μένης καὶ *σότο σκάλα* καὶ *πίκουλο κόρτε*, εἶναι οἱ εἰς τὴν κε-
 φαλικὴν ποινὴν καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ κακουργιοδικείου.
 Ἐν δωματίῳ μόλις δυναμένῳ νά χρησιμεύσῃ ὡς κατοικη-
 τήριον 5 ἕως 6 ἀτόμων εἶναι οἱ πολιτικῶς κρατούμενοι, ἀνερ-
 χόμενοι πολλάκις εἰς 20 καὶ 30.

Οὐδεμία τῶν ἀκαθάρτων τούτων τρωγλῶν ἔχει ἀπόπα-
 τον ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ κοιμῶνται εἰς παρὰ τὸν ἔ-
 τερον οἱ πλειότεροι κατὰ γῆς ἔχοντες πλησίον τῶν τὰς ἀ-
 καθαρῆς ἐκείνας. Δὲν ἀναφέρωμεν τὰς σφειρας καὶ τὰ ἄλ-
 λα ἔντομα τῶν διαμονῶν τούτων, διότι ὅλα αὐτὰ ὑπο-
 νοῦνται οὔτε τὴν ἠθικὴν διασφορὰν παίδων συγκαλειόμε-
 νων μετὰ κακούργων. Αἱ φυλακαὶ αὗται ποιοῦσιν ἀντίθεσιν
 μὲ τὸ Σωφρονιστήριον τῆς Κερκύρας, κτίριον εὐρύχωρον καὶ
 μεγαλοπρεπές, κείμενον ὀλίγα λεπτά ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ
 τὸ ὅποσον μέχρι τινὸς ἐποχῆς ἐξετέλει τὸν προορισμὸν του
 διὰ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας τῶν καταδικῶν, τῆς
 ἠθικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς συντόνου καὶ ἐπιστημονικῆς οὐ-
 τως εἰπεῖν διευθύνσεως τοῦ ἄλλοτε διευθυντοῦ κ. Κοτζήρη.

Τὰς φυλακὰς ταύτας καὶ τὸ σωφρονιστήριον ἐπισκέφθη
 κατ' αὐτὰς ὁ κ. Στῆβενς, ὅστις, ὡς λέγεται, παραδέχθη
 τὸ σύστημα τῆς ἐντελοῦς ἀπομονώσεως, ὅπερ, κατὰ τὴν
 γνώμην μας, δύναται νά ᾖναι κατὰλληλον εἰς τὰ ἀρκυῶνα
 κλίματα, ἀσύμφωνον ὅμως διὰ τοὺς ἀνατολικούς λαούς. Ὁρ-
 θῶς δὲ ἔγραψε κατὰ τὸ 1857 πρὸς τὸν κλεινὸν **Mitter-
 mayer** ὁ πεπειραμένος περὶ τὰ τοιαῦτα Κοτζήρης τὰ ἑξῆς:
 «Ἐγὼ νομίζω ὅτι πρὶν ἀσπασθῆ τις τοιοῦτον ἔπακρον
 μέτρον, (τῆς ἐντελοῦς δηλ. ἀπομονώσεως) ὀφείλει νά παρα-
 δεχθῇ ὅτι τὸ κλίμα, τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα, τὰ πάθη, τὰς ἔ-
 ξεις, τὰ αἰσθήματα καὶ αἱ διαθέσεις τῶν διαφόρων φυλῶν
 τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι ὅμοια, καὶ τότε τὸ *ὁμοίμορ-
 γον* σύστημα ἠδύνατο, κατόπιν πείρας, νά ἐφαρμοσθῇ παν-
 ταχοῦ. Συμπεραίνει δὲ ὁ πεπειραμένος οὗτος ἀνὴρ ὅτι ἡ
 μακρὰ ἀπομονωτικὴ κάθειρξις ἐν Ἑλλάδι: θὰ ἀπέβαιεν ἀν-
 θρωποκτόνος. Ἄς ἐλπίζωμεν ὀπωσδήποτε ὅτι εἰς τὰ σκυ-
 θρωπὰ ταῦτα κατοικητήρια, ὅπου ἐγκλειεῖται κάποτε ἡ ἀθώ-
 τῆς μετὰ τοῦ ἐγκλήματος, καὶ συναγελάζεται ἡ νεότης
 μετὰ γεγηρακότων κακούργων, θὰ ἐπέλθῃ ἡ ποθουμένη βελ-
 τίωσις καὶ διοργάνωσις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνθρωπισμοῦ
 καὶ τῆς προόδου τῆς ἐποχῆς μας.